

DE BELGISCHE BOERENBOND,

Niets geeft meer moed, om voort te gaan op den ingeslagen weg, dan den goeden uitslag te zien, waarmee de pogingen van anderen worden bekroond. Duitschland met zijne machtige *Bauernvereine*, gaf het voorbeeld aan geheel de wereld, wat de aaneensluiting der boeren vermag.

Vele landen volgden, waaronder eindelijk ook Nederland, waar de „boerenbeweging”, vooral in Limburg, Noord-Brabant en een gedeelte van Gelderland, in vollen gang is.

België was reeds eenige jaren vóór Nederland met de oprichting van een Boerenbond begonnen, en wat het in die weinige jaren heeft tot stand gebracht, willen we in het kort onzen lezers mededeelen. Zij zullen hieruit zien, wat de boeren, vereenigd en gezamenlijk de handen aan het werk slaande, kunnen tot stand brengen.

Een professor der Leuvensche Universiteit, de heer *Simon Deploige* heeft in de *Revue sociale Catholique* verschillende artikelen geplaatst over den Belgischen Boerenbond, waaraan de volgende bijzonderheden ontleend zijn.

De Katholieke Congressen van Luik, door Mgr. Doutreloux in 1886 en 1887 saamgeroepen, waren de aanleidende oorzaak der Belgische Boerenbeweging. Graaf de Loë, de groote Duitsche Boerenvriend, gaf bij deze gelegenheid een overzicht der *Bauernvereine* in Westphalen en Beieren, en wekte daarvoor het verlangen op naar dergelijke vereenigingen in België.

Pastoor *Mellaerts* komt de eer toe den eersten Boerenbond in zijne parochie te hebben opgericht, onder de bescherming van den H. Isidorus, patroon der landbouwers.

De afgevaardigde van Maeseijck, de heer *Helleputte*, en de heer *Schollaert* ondersteunden terstond het streven van Pastoor *Mellaerts*, en den 20 Juli 1890 werd te Leuven eene algemeene vergadering belegd van landbouwers.

Hier werd de noodzakelijkheid erkend, om een band te krijgen tusschen alle plaatselijke vereenigingen, en besloten tot de oprichting van een algemeenen Boerenbond.

De Boerenbond stelde zich een drievoudig doel voor. Vooreerst de verdediging der godsdienstige, zedelijke en materieele belangen der landbouwers.

Dan de verbetering der wetgeving op landbouwgebied, en eindelijk de aaneensluiting aller boeren in vereenigingen.

De Boerenbond verschilt alzoo van godsdienstige congregaties of broederschappen, maar eveneens van gewone landbouwvereenigingen. Hij wil reke-

ning houden zoowel met het tijdelijk, als met het geestelijk belang zijner leden.

Op den dag zijner aanneming belooft het lid van den Bond een goed Christen en goede parochiaan te zijn; bijna overal heeft eene maandelijksche vergadering plaats in de kerk, en het feest des H. Isidorus wordt met buitengewone plechtigheid gevierd. De pastoor der parochie is dan ook van rechtswege lid van het bestuur of geestelijk adviseur.

Wat de Boerenbond voor het tijdelijk, het materieel belang zijner leden beoogt, bepaalt zich niet tot een enkele zaak maar omvat die belangen der boeren.

Hij tracht de kennis van den landbouw te bevorderen door een maandblad (de Boer), door lezingen, proefvelden, onderrichtingen in de maandelijksche vergaderingen, en eindelijk door een centraal bureau van consultatie.

Om de kosten van voortbrenging zooveel mogelijk te verminderen, worden zaadgoed, meststoffen, veevoeder en landbouwbenodigdheden gezamenlijk aangekocht.

Alle bestellingen worden opgezonden naar eene daartoe benoemde commissie, die het bestelde rechtstreeks aan iederen plaatselijken boerenbond afzendt. Op deze wijze is de Boerenbond eene coöperatieve vereeniging van aankoop, zonder magazijnen en zonder kapitaal, terwijl de kosten tot het strikt noodzakelijke worden teruggebracht.

„Het is onmogelijk,” zegt Pastoor *Mellaerts* in een artikel onlangs in de *XXe Siècle* verschenen, „het geldelijk voordeel te berekenen, door dezen gezamenlijken aankoop gemaakt. Dat dit echter buitengewoon groot moet zijn kan men reeds hieruit afleiden, dat de tusschenhandel den prijs van het lijnmeel op één keer met 7 franco verlaagde. Dank den Boerenbond kunnen nu de kleinste boeren hunne waren koopen bij de groothandelaars tegen de minste prijzen, deze laten onderzoeken en aldus bedrog en knoeierij, die heden ten dage zooveel plaats hebben, voorkomen.”

In het jaar 1896 werden twee maal meer kunstmeststoffen en viermaal meer veevoeder aangekocht, dan het jaar te voren.

Daarenboven wordt er naar gestreefd de landbouwvoortbrengselen tegen loonende prijzen te verkoopen, en op meerdere plaatsen werden samenmelkerijen tot stand gebracht.

De Boerenbond heeft zich ook reeds beziggehouden met het oprichten van vee- en brandverzekeringen; zelfs hebben enkele lokale bonden ziekenfondsen in het leven geroepen.

Voor al echter heeft men zich beziggehouden met de boerenleenbanken volgens het systeem van Raiffeisen. Thans bestaan er 94, en alle bloeien. Eene centrale bank vereenigt de lokale kassen, en sinds Januari heeft het Bestuur van den Boerenbond een Inspecteur aangesteld om de handelingen der aan-

gesloten banken na te gaan, de balans te onderzoeken, en deze banken op de dorpen te verbreiden.

Op het gebied der wetgeving heeft de Boerenbond reeds verkregen:

1. Het verwerpen van een wetsontwerp tot verplichte verzekering tegen sterfte onder het vee.
2. Inkomende rechten op boter en haver.
3. Verhooging der schadeloosstelling voor afgemaakte beesten.
4. De tusschenkomst der Postspaarbank om de boerenleenbanken te helpen.

De Boerenbond heeft een agrarisch of landbouwprogram opgesteld, waarin hoofdzakelijk gevordert worden: Hervorming der belastingen en der hypothehen; wettelijke bepalingen om de klas der kleine grondeigenaars uit te breiden, en een wet tot het keeren van vreemde concurrentie.

Na een zesjarig bestaan telt de Boerenbond 300 lokale gilden, waardoor 19.000 families vereenigd zijn.

Aan het einde zijner studie over den Belgischen Boerenbond, schrijft Professor *Deploige*: „*Tegen den oorlog, die het Socialisme wil, zal de Boerenbond een gedachten weerstand bieden. Hij zal een onneembaar bolwerk vormen tegen de aanvallen der sociale revolutie. Aan den Bond behooren allen, die den vaderlandschen grond vrij, den eigendom geëerbiedigd en den Godsdienst geëerd verlangen.*”